dailė raštis

LDS informacinis leidinys • 2016 m. birželis

Platinamas Nemokamai

Aktualijos

LDS Tarybos nariai susirinko į pirmąjį posėdį

Lilijos Valatkienės nuotr.

Lietuvos dailininkų sąjungos ataskaitinė-rinkiminė konferencija, vykusi 2016 m. balandžio 29 dieną, patvirtino tokios sudėties LDS Tarybą: Kazimieras Paškauskas, Birutė Zokaitytė, Ugnė Žilytė, Arūnė Tornau, Linas Liandzbergis, Bronius Gražys, Gintautas Vaičys, Indraja Raudonikytė, Eugenijus Nalevaika, Antanas Obcarskas, Saulius Paliukas, Dalia Truskaitė, Aušra Jasiukevičiūtė, Gvidas Raudonius, Žydrutė Ridulytė, Vaiva Kovieraitė, Tomas Rudokas, Arūnas Sakalauskas, Virginijus Viningas, Algimantas Stanislovas Kliauga, Edita Utarienė.

Savo pirmininke LDS nariai antrai kadencijai vėl išsirinko vitražo dailininkę Editą Utarienę.

LDS papildė 50 naujų narių

Jais tapo:

1. Alčauskis Dovydas
2. Alejūnas Benas
3. Alšauskienė Kristina
4. Bernotaitė Greta
5. Drižiūtė-Malinauskienė Lina
6. Dūdėnienė Irmina
7. Endriekus Gediminas
8. Evseičikaitė-Saurazienė Gitana
9. Ganusauskaitė Mykolė
10. Grigoravičienė Erika
11. Grikštaitė Monika
12. Indriūnaitė Rūta
13. Yukhanyan Tigran
14. Januškaitė Evelina
15. Judakova Oksana
16. Junčienė Evelina
17. Jundulaitė Rasa
18. Juozelskytė Silvija
19. Katiliūtė Audronė
20. Kaunaitė Adelė Liepa
21. Kazlauskaitė Karina
22. Kisarauskaitė Aistė
23. Klimas Edvinas
24. Krikštopaitytė Monika
25. Laurinavičienė Aušra
26. Lopas Augustas
27. Lukoševičiūtė Simona
28. Manukian Donara
29. Marčiulynaitė Gintarė
30. Matonis Artūras
31. Maziliauskienė Monika
32. Murauskaitė Renata
33. Naunikaitė Agnė
34. Paukštienė Aušra
35. Paulauskaitė-Ramonaitienė Kristina
36. Pauliukas Mindaugas
37. Rusys Danielius
38. Selmistraitytė Laura
39. Seselskas Andrius
40. Simanavičius Vidas
41. Sorakaitė-Ramanauskienė Rosanda
42. Šermukšnytė Gabrielė
43. Šešelgytė Kotryna
44. Šiupšinskas Lukas
45. Tolutis Vytenis
46. Tumienė Erika
47. Vitkutė Jolanta
48. Zubrys Gintaras
49. Žilėnaitė Simona
50. Žuramskienė Eglė

Pasiekimai

Tekstilininkės Laimos Oržekauskienės-Ore pergalė Lodzės tekstilės trienalėje

Lietuvos dailininkų sąjunga, bendradarbiaudama su Lodzės tekstilės muziejumi ir tarptautinės Lodzės tekstilės trienalės rengimo grupe, šiemet dalyvavo 15-oje tarptautinėje Lodzės tekstilės trienalėje, kurioje Lietuvai atstovavo žymi tekstilininkė Laima Oržekauskienė-Ore ir gerai žinoma tekstilės meno grupė „Baltos kandys“. Pagrindinės parodos atidarymas ir pristatymai vyko 2016 m. gegužės 9–10 d. Jame dalyvavo ir mūsų šalies atstovės. Paroda Centriniame Lodzės tekstilės muziejuje vyks iki 2016 m. spalio 30 d. Šiemet Laima Oržekauskienė-Ore Lodzės tekstilės trienalėje pelnė sidabro medalį už darbą „Dedikacija tėvui. Vilniaus m. ligoninė. Palata Nr. 1“ (2013).

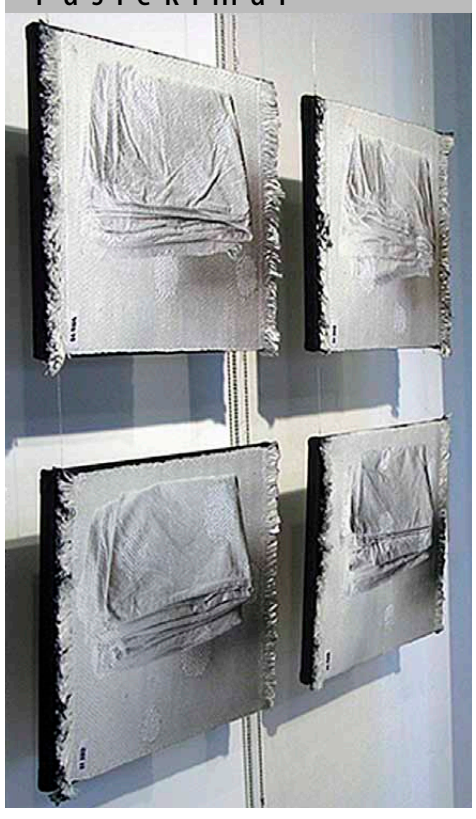

Laimos Oržekauskienė-Ore darbo pelniusio sidabro medalį fragmentas.

EVELINA JANUŠKAITĖ

Iš viso Lodzės trienalėje pristatyti 136 menininkai iš 46 pasaulio šalių. Trienalės organizatoriai sudarė tarptautinį komitetą ir išrinko nacionalinius kiekvienos šalies konsultantus, kurie, atsižvelgdami į reprezentatyviausių tos šalies tekstilės meno kūrėjų kontekstą, turėjo garbę deleguoti savo šalies atstovus. Lietuvos nacionaline konsultante 15-oje Lodzės tekstilės trienalėje buvo pakviesta tapti LDS pirmininkė Edita Utarienė. Siekdami kuo profesionalesnės parodos kokybės, trienalės organizatoriai kelia ypač aukštus reikalavimus dalyviams, todėl LDS buvo sudaryta kompetentinga komisija, siūliusi kandidatus ir balsų dauguma išrinkusi Lietuvos atstovus. Komisiją sudarė žymios tekstilės menininkės, anksčiau dalyvavusios Lodzės trienalėje, Eglė Ganda Bogdanienė ir Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė bei dailėtyrininkės Nijolė Nevčesauskienė, Lijana Natalevičienė ir Kotryna Džilavjan.

Komisijos sprendimu, į trienalę deleguotas Laimos Oržekauskienė-Ore 13 darbų ciklas „Dedikacija tėvui. Vilniaus m. ligoninė. Palata Nr. 1“ (rankinis audimas, skaitmeninis atspaudas, sintetinis pluoštas, 52×36 (13 vnt.) ir grupės „Baltos kandys“ (narės: Austė Jurgelionytė-Varnė, Karolina Kunčinaitė, Miglė Lebednykaitė, Rasa Leonavičiūtė, Laura Pavilonytė-Ežerskienė, Julija Vosyliūtė)

tęsinys 2 psl. →

Edukacinis projektas „Mano Lietuva“ atskleidžia jaunuosius talentus

Lietuvos dailininkų sąjunga (LDS) – didžiausia Lietuvos vizualaus meno kūrėjus vienijanti organizacija Lietuvoje, kuri įvairiais būdais propaguoja dailės sklaidą, rengia profesionalaus meno projektus. LDS bendradarbiauja su pasaulietiškai veikiančia organizacija – Šv. Kazimiero ordinu, kurios viena misijų – aktyviai dalyvauti visuomeninėje, švietėjiškoje, kultūrinėje veikloje. Bendri interesai skatinti Lietuvos kultūrą ir puoselėti vertybes bei stiprios veiklos patirtys lėmė, jog jau anksčiau Šv. Kazimiero ordino organizuoti vaikų dailės konkursai buvo išplėtoti, papildyti ir suformuoti į naują kompleksišką tęstinį edukacinį projektą.

Projektai

Skatinant vaikų kūrybinę raišką šiuo projektu siekiama įprasminti mūsų šaliai svarbias datas, ugdyti patriotiškumą, tautiškumą, puoselėti dailei gabių vaikų saviraišką, jų kūrybingumą. Vykdoma projekto edukacinė, švietėjiška veikla stiprina vaikų istorines žinias ir meninius gebėjimus, skatina kolektyvinei veiklai, produktyviam kultūriniam laisvalaikio leidimui.

tęsinys 3 psl. →

„Zakhor. Žydiškojo Vilniaus įvaizdžių topografija“ keliauja per pasaulį

Keiptauno Žydų muziejuje gegužės mėnesį atidaryta keliaujanti šiuolaikinės lietuvių tapybos ir fotografijos paroda „Zakhor. Prisimink. Žydiškojo Vilniaus įvaizdžių topografija“. Ši paroda jau buvo eksponuota Vilniaus miesto rotušėje ir Konrado Adenauerio fonde Berlyne. Šių metų balandžio mėnesį Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės namuose Vilniuje buvo pristatytas keturiomis kalbomis išleistas parodos katalogas. Po parodų Pietų Afrikos Respublikoje ekspozicija vyks į Izraelį, Argentiną ir kitas šalis, kuriose gyvena gausios litvakų bendruomenės.

Parodoje, kuri skirta žydiško Vilniaus istorijos reminiscencijoms tapyboje ir fotografijoje, prisimenamas Vilnius kaip vienas didžiausių Rytų Europos žydų religinių ir kultūrinių centrų. Multikultūris miestas, simboliškai vadintas Lietuvos Jeruzale, turėjęs savo „100 sinagogų miesto“ mitą bei realybes. Miestas, kuriame gyveno ir kūrė žymūs žydų tautybės mokslininkai, filosofai, rabinai, intelektualai, leidėjai ir menininkai.

„Žydiškojo Vilniaus įvaizdžių topografija“ – ne tik vizualinės mūsų istorijos refleksijos, bet ir šiandien miesto ateičiai užduodami klausimai. Ar kada šis miestas vėl garsės savo tolerancija, papildydamas laisvos dvasios Europos miestų žemėlapį? Parodą Keiptaune atidarė Pietų Afrikos žydų muziejaus direktorius Gavinas Morrisas, parodos kuratorės Gabrielė Žaidytė ir Elke-Vera Kotowski, Konrado Adenauerio fondo atstovai, Lietuvos ambasadorė Pietų Afrikoje Sigutė Jakštonytė. Per atidarymą

Parodos „Zakhor. Prisimink. Žydiškojo Vilniaus įvaizdžių topografija“ atidarymas Keiptaune. Henriko Gulbino nuotr.

skambėjo žinomo lietuvių džiazo muzikanto Kęstučio Vaiginio atliekamos improvizacijos. Ekspozicijoje rodomas Henriko Gulbino sukurtas trumpo metro filmas, kuriame dokumentuojami jau įvykę parodos pristatymai. Atidarymo iškilmės sulaukė ypatingo publikos dėmesio, renginyje dalyvavo ne tik gausios Pietų Afrikos litvakų ir lietuvių bendruomenės, bet ir kiti Keiptauno gyventojai bei miesto svečiai.

Vienas parodos iniciatorių, Moses Mendelssohno Europos žydų tyrimų centro Potsdame steigėjas prof. Juliusas Schopsas sakė: „Aš džiaugiuosi šia paroda. Tais darbais, kuriuose pasakojama apie dabar jau tik įsivaizduojamą žydiškąjį Vilnių.“

Pietų Afrikos Žydų muziejuje, Keiptaune, veikiančioje parodoje „Zakhor. Prisimink. Žydiškojo Vilniaus įvaizdžių topografija“ eksponuojama lietuvių tapytojų ir fotografų darbai, kuriais lietuvių menininkai pasakoja apie savo asmeninį, intymų santykį su daugiatautės Lietuvos sostinės praeitimi.

„Mano darbai šioje parodoje primena vaikystėje sutiktų žydų netektis. Jie nepateko į koncentracijos stovyklas, jų nežudė, jie išvažiavo, išnyko, jų likimų nežinau. Atrodo, lyg miestas neteko kažko labai svarbaus, artimo, Vilnius tapo nebetoks spalvingas“, – teigė parodoje dalyvaujanti tapytoja Arūnė Tornau.

* * *

Projekto menininkai: Kunigunda Dineikaitė, Bronius Gražys, Audrius Gražys, Algis Griškevičius, Adomas Jacovskis, Aleksandra Jacovskytė, Jolanta Kyzikaitė, Linas Liandzbergis, Vilmantas Marcinkevičius, Eva Pohlke, Raimondas Savickas, Adasa Skliutauskaitė, Alonas Štelmanas, Arūnė Tornau.

Parodos kuratoriai: Linas Liandzbergis, Gabrielė Žaidytė, Elke-Vera Kotowski.

Projekto rengėjai: LR kultūros atašė Vokietijoje, Moses Mendelssohno Europos žydų studijų centras (Potsdamas).

Projekto partneriai: Dailininkų sąjungos galerija, Konrado Adenauerio fondas, LR Kultūros ministerija.

Projekto rėmėjai: Geros valios fondas, Lietuvos kultūros taryba, Moses Mendelssohno fondas, VšĮ Šiaurės Jeruzalė.

„Dailėraščio“ inf.

Atmintis

Tekstilininkės Laimos Oržekauskienės-Ore pergalė Lodzės tekstilės trienalėje

← pradžia 1 psl.

kūrinys „Suktinis“ (kinetinė instaliacija, šilkas, video, 2015). Kūrinys simbolizuoja įvairiose tradicijose egzistuojantį universalų sukimosi aplink ašį ritualą, įtvirtinantį priešybių jungtį, suvienijantį skirtingus pradus. Šią kinetinę instaliaciją, sudarytą lyg iš daugybės rato stipinų, suvertų iš įvairiaspalvių, margų šilko rutuliukų, papildo videofilmai, kurie, pasak autorių, taip pat kalba apie tarpkultūrines patirtis, atsirandančias šių dienų kontekste. Tai ne kūrybos proceso dokumentika, o pačios kūrinio idėjos raiška – įvaizdinta gyvenimo tėkmė, pulsuojanti audinio materija.

Trienalę lydinčios daugiau nei 90 įvairių parodų išsidėstė per visus 2016 m., tad renginys išties plačiai buvo pristatomas ir Lenkijoje, ir užsienyje.

Laima Oržekauskienė-Ore jau dalyvavo 10-ojoje Lodzės tekstilės trienalėje 2001 m., taip pat 13-toje trienalėje 2010 m. Lodzėje yra surengusi ir personalinę parodą. Menininkės tapiserijų ciklas „Dedikacija tėvui. Vilniaus m. ligoninė. Palata Nr. 1“ kvestionuoja egzistencinį patyrimą. Darbai monochrominiai, juose stambiu planu eksponuojamas sulankstytas audeklas – tarsi paskutinė medžiaga, lietusi kūną, balansuojanti tarp gyvybės ir mirties, tarp realybės ir fikcijos. Tai vieno pojūčio, akimirkos sustabdymas, išnykimo akivaizdoje simbolizuojantis amžinybę. Daugelyje parodų pristatytas kūrinys sulaukia didelio susidomėjimo, yra įvertintas ne vienu apdovanojimu. Šį kartą – ir pelnytas sidabro medalis 15-ojoje Lodzės tekstilės trienalėje.

Laima Oržekauskienė-Ore – VDA KDF profesorė, ilgus metus buvusi Tekstilės katedros vedėja, Kauno bienalės vadove, savo kolekcijoje turi kone 10 itin reikšmingų apdovanojimų. Yra dalyvavusi apie 70 nacionalinių ir tarptautinių grupinių parodų, bienalių, trienalių, per 12 simpoziumų, surengusi daugiau nei 10 personalinių parodų.

Atgarsiai

Lietuviška Arvydo Kašausko tapyba

Ką tik turėjome galimybę sostinės Savicko galerijoje mėgautis Arvydo Kašausko sukurtais paveikslais. Dabar ši paroda džiugina klaipėdiškius. A. Kašauskas yra lietuvių tapytojas. Tuo galima ne tik pradėti, bet ir baigti šio dailininko kūrybos pristatymą. Bet vis dėlto pasitikslinkime – kodėl „lietuvių“ ir kodėl „tapytojas“.

VIDAS POŠKUS

Pradėkime nuo antrojo termino – 1) apie Arvydo Kašausko TAPYBĄ.

Kašauskas yra baigęs monumentaliosios tapybos studijas tuomečiame Lietuvos valstybiniame dailės institute (dabar – Vilniaus dailės akademija). 1982 metais jis apsigynė diplomą, sukūręs freską „Darbas ir mokslas“, Viršuliškių mokykloje-internate. Šis faktas, norime mes to, ar ne, yra palikęs neišdildomą žymę ant kiekvieno Arvydo kūrinio. Nesvarbu, aliejiniais dažais ant drobės, pastelėmis ar anglimi ant kartono, popieriaus visa tai būtų padaryta. Net piešinys ar pastelė savo konstruktyvumu regisi kaip paruošiamosios studijos sieninės tapybos kompozicijoms, nekalbant jau apie paveikslus (aliejus, drobė), primenančius kuo tikriausią *al fresco*.

Kodėl taip yra?

Nes A. Kašausko tapyba yra monumentali. Apibendrinimas, net didybė tvinkčioja ir mažesniame, kameriškai miniatiūriniame ir dideliame, tarytum iš kokios sienos išpjautame formate.

Freskiškas yra A. Kašausko dažų tepimas. Regisi, kad jis aliejumi sujungtus pigmentus ne tepa teptuku, o glaisto, montuoja, net įtrina mentelėmis ar kokiais nors specialiais įrankiais. Tokį įspūdį kuria paveikslų faktūros. Iš tiesų tai yra kuo tikriausi bei normaliausi tapybiniai teptukai – ir nereikia apsigauti.

Be to, lyg nuo itališkojo Renesanso – šviesaus ir giedro kolorito, jo nuotaikos bei atmosferos – yra atsispindėjęs Arvydo spalvinis mąstymas / matymas. Tai kuo tikriausias *Quattrocento* spalvų aidas, tolimi sieninės tapybos klestėjimo prisiminimai. Čia nėra nieko neįprasto ir keisto, ir ypač prieštaraujančio minėtajame A. Kašausko lietuviškumui. Telieka prisiminti renesansinį Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės bajorijos mitą apie romėniškas jos kilmės šaknis (esą imperatoriaus Nerono laikais į Baltijos pakrantę itališkieji lietuvių didikų protėviai atvyko patricijaus Palemono vedami). Tad galima deklaruoti, jog A. Kašausko, kaip menininko, kūryboje reinkarnaciniu būdu atgimsta itališkieji vaizdiniai ar bent jų ilgesys. Tai suponuoja tvirtos, konstruktyvios kompozicinės struktūros *a la Luca Signorelli* ir spalvos (ten pasitaikantys pigmentai – tokie kaip natūrali ar deginta siena, taip pat umbra – veikia kaip iškalbingiausi argumentai).

Iš viso šito kyla antrasis, natūralus klausimas – 2) kiek / ar A. Kašausko tapyba yra LIETUVIŠKA? Lietuviška ji yra ne tik dėl jos romėniškumo (juk patys suprantame, jog tai tik graži literatūrinė metafora, bet ne rimtas mokslinis faktas!) ar todėl, kad Arvydas yra lietuvis, gimęs Vilniuje, baigęs mokslus minėtame Institute / Akademijoje.

Lietuviškas charakteris slypi pačioje dailininko tapybos plastikoje – neskubrioje, santūrioje, bet kartu su užslėpta „emocijų bomba“. Ypač tai ryšku abstrahuotuose peizažuose, pusiau abstrakčiose, tašistinėse, gestiškose kompozicijose, kur Arvydas leidžia išsilaisvinti potėpiui ir jam emocionuoti savo nuožiūra bei ritmu.

Toks pats chrestomatiškai tipiškas lietuviškas temperamentas yra išreikštas ir pačia tematika – naratyvu bei siužetinėje linijoje. A. Kašausko tapyba yra iš daugybės serijų ir atskirų kadrų sudėliotas reportažas apie Lietuvą, lietuviško kraštovaizdžio dokumentacija ir net tyrimas. Tapytojas keliauja po kraštą, regi jos miestelius ir bažnytkaimius, miškus ir pievas, pelkynus ir upes, atskirus viso to fragmentus bei platesnes panoramas (nekomentuosime jų tipiškų bruožų, nes tam juk žiūrovams ir pateikiami paveikslai), ir tai fiksuoja. Įamžina. Pastarasis pasakymas ypač tikslus, kadangi A. Kašausko nutapyti vaizdai sustingsta, nutvieksti saulės šviesos ir įvertinti tapytojo žvilgsnio, – tam, kad liktų amžinybėje. Toks yra vienas iš pirminių, esminių pačios tapybos tikslų. Štai todėl Arvydas Kašauskas ir yra lietuvių tapytojas.

Parodos atidaryme Savicko galerijoje (iš kairės): dailininkas A. Kašauskas, menotyrininkas V. Poškus, galerijos vadovas R. Savickas ir Europos parlamento narys P. Auštrevičius. Lilijos Valatkienės nuotr.

A. Kašausko nutapyti vaizdai sustingsta, saulės nutvieksti ir įvertinti tapytojo žvilgsnio.

„Individualistų“ pavasario impresijos

Septynios parodos ir specialiai Birštono kurorto 170-ies metų jubiliejui skirtas pleneras – tai Lietuvos dailininkų sąjungos vizualiųjų menų grupės „Individualistai“ kūrybinė dovana vis gražėjančiam miestui.

LILIJA VALATKIENĖ

Kūrybinė draugystė

Vasaros pradžioje Birštono kurortas šventė 170-ies metų jubiliejų, kurio iškilmes nuspalvino tapytojai, dvi savaites gyvenę pagauti kūrybinio impulso.

Grupės pirmininkas ir parodų kuratorius tapytojas Algimantas Stanislovas Kliauga neslėpė pasirengimo jaudulio ir užgriuvusių rūpesčių: „To dar nėra buvę, kad vienu metu viename mieste duris atvertų septynios dailės ekspozicijos. Beje, tai nenuilstančios merės Nijolės Dirginčienės idėja.“

Kultūrinis gyvenimas įgavo pagreitį Birštono savivaldybei pradėjus vadovauti Nijolei Dirginčienei. Ilgametis Birštono džiazo festivalis, Lietuvos muzikų draugijos renginiai, dailininkų parodos kurortą garsina ne mažiau nei jo gydyklos ir sanatorijos.

„Individualistų“ draugystė su Birštonu prasidėjo 2014 metais. Lietuvos dailininkų sąjunga pasirašė bendradarbiavimo sutartį su „Versmės“ sanatorija, surengė pirmąjį plenerą ir ataskaitinę parodą.

Šiemet „Individualistai“ atidarė septynias ekspozicijas: tapybos parodą Birštono savivaldybės salėje, Tarptautinę ekslibriso parodą, skirtą M. K. Oginskio jubiliejui Birštono miesto muziejuje, Aloyzo Stasiulevičiaus tapybos ir piešinių parodą Sakralinio meno muziejuje, Gražinos Vitartaitės tapybos parodą „Karališkojoje rezidencijoje“, Svajūno Armono tapybos parodą „Eglės“ sanatorijos konferencijų salėje, bendrą „Individualistų“ grupės narių tapybos parodą „Versmės“ sanatorijoje ir visų plenero dalyvių darbų, šiemet sukurtų Birštone, tapybos parodą „Kurhauze“. Plenere nutapyti devynių autorių paveikslai atspindi pagrindines meninių ieškojimų kryptis bei savitą kiekvieno autoriaus braižą, interpretacijų įvairovę. Dailininkai gilinasi į tapybos meno specifiką, ieško sau artimų temų, išreiškia skirtingą požiūrį į tradicijos ir nūdienos santykį. Savo darbais jie kviečia polemizuoti apie meno perspektyvas, prasmę ir kūrėjo vaidmenį šiuolaikinėje visuomenėje. Visos parodos veiks iki birželio 15 d.

Atostogos ar darbas?

„Kai kas plenerinę tapybą vertina kaip smagias atostogas, kai kas laiko rimtu darbu. Viskas priklauso nuo individualaus dailininko požiūrio, – sakė „Individualistų“ grupės pirmininkas, plenero vadovas Algimantas Kliauga. – Vienam dailininkui svarbu iš karto matyti rezultatą, kitas parsiveža eskizų ateičiai, trečias, naudodamas sukauptą medžiagą, kuria grįžęs į savo dirbtuves. „Individualistai“ irgi ne išimtis. Bet kokiu atveju surinkta medžiaga, patirtas įspūdis lieka ir pasitarnauja ateičiai.“

Savo interpretacijos šiemet Birštone ieškojęs Svajūnas Armonas prisipažino, kad paprastai iš plenerų parsiveždavo nemažai idėjų, o ir vykdamas į juos turėdavo išankstinių sumanymų, užduočių, tad ne visada tapydavo iš natūros. Šį kartą pavasario sprogimas sujaukė jo planus. „Vaikščiojau, šnipinėjau gamtą, uodžiau jos aromatus, gėrėjausi žydėjimu, o tapiau uždaroje erdvėje. Tapiau iš atminties, greitai, įspūdžio pagautas, lyg bijodamas ką praleisti ar pamiršti. Kai kuriuos pavasario žiedus užfiksavau nuotraukose. Beje, fotografiją laikau savotišku eskizu, vėliau pasitikslinant, atgaivinant reginį nebaisu leistis į improvizacijos kelionę. Obelų, kaštonų, alyvų žydėjimas šiame plenere mane labai veikė, tad nusprendžiau vakarais grįžti ir susikoncentruoti prie savo drobės, o nestovėti jausmų nublokštam su molbertu saulės atokaitoje“, – prisimena S. Armonas.

Svajūnas savo drobėse sukūrė savitą situaciją, žydėjimo inspiruotas gausiai pažėrė lyrinių siužetų. Tapytojas prisipažįsta, kad, natūroje matydamas gražų motyvą, paveiksle jį visada perkuria savaip, interpretuoja, nemėgsta situacijos atkurti pažodžiui. Siužetą dailininkui dažnai pasufleruoja pastebėtos situacijos, o savo darbą prie molberto jis įvardija kaip tapybą jausmu.

„Su gamta nepasigalynėsi, ją reikia perprasti, peržaisti ir surasti savo interpretaciją“, – pritaria jam A. Kliauga. Dailininkas Aloyzas Stasiulevičius sako, kad talentingiausias gamtos tapytojas yra Dievas, kurio nepavyko nurungti nė vienam menininkui. Todėl jis visada tapo patalpose, bet įkvėpimo semiasi stebėdamas saulėlydį, skaičiuodamas žvaigždes, klausydamasis bičių dūzgesio, upelio čiurlenimo ar vargonų muzikos bažnyčioje. Iš visų gamtos dovanotų garsų jis drobėje kuria savo simfoniją.

Komforto zona

„Individualistų“ grupės narys Aleksandras Vozbinas, per dvidešimt metų organizavęs nemažai plenerų, mėgsta ir pats aktyviai juose padirbėti. „Plenerinė tapyba, XIX amžiuje užgimusi Prancūzijoje, persikėlusi į Daniją, Vokietiją bei kitas šalis, klestėjusi ir Nidos menininkų kolonijoje, iš esmės yra kūrybinės menininkų stovyklos. Užgimusi idėja kurti bendruomenėse, ištrūkus į gryną orą, šiandien įgauna vis didesnį pagreitį. Įdomu tai, kad dailininkų susibūrimams nebeturi reikšmės nei sniegas, nei šaltis ar kitos gamtos išdaigos. Plenerai – savotiški seminarai, kuriuose dailininkai nesislapsto, dirba atvirai, dalijasi patirtimi, džiaugiasi rezultatais. Tai tam tikra bendravimo forma, nepakeičiamas dalykas žmogiška prasme, kurį reikia labai vertinti“, – mūsų diskusijoje kalbėjo A. Vozbinas.

Iš esmės būdami individualistai, pleneruose dailininkai pasikeičia. Veiduose dažniau nušvinta šypsena, sumažėja sarkazmo dozė, atsiranda noras bendrauti.

Pasak Aleksandro Vozbino, aplinkos pakeitimas ir maksimalus susikoncentravimas, kai nebereikia galvoti apie pašalinius dalykus, dailininką panardina į komforto zoną. Belieka gilintis tik į tapybą, į subrandintas temas. „Tapyba iš natūros man, – kaip grojimas iš natų. Per kiekvieną plenerą ką nors sukuriu iš gamtos. Taip ir susikaupė įdomi kolekcija“, – prisipažino Aleksandras.

Daug ką tapytojui pasufleruoja aplinka. Pavyzdžiui, Birštono gėlių vazonai, mineralinio vandens biuvetės, purvo vonių tematika, kurorto architektūra užmetė tapytojus ant kūrybinės bangos, kurios kituose pleneruose nepamatysi. Birštono plenere unikalus individualumas atsispindėjo Gražinos Vitartaitės, Prano Gudaičio, Algimanto Kliaugos, Svajūno Armono drobėse, o Aleksandro Vozbino ir Jono Daniliausko darbuose linksmai nuskambėjo sveikatinimosi bei kurortinių romanų gaida.

Vienam natūra yra medžiaga, su kuria laisvai dirbama, kitam – perfrazavimo terpė. „Kelių yra daugybė, bet iš esmės kūrėjui labai sveika keisti vietą, atsišviežinti. Esu labai patenkintas, kad Algis Kliauga organizuoja tokį plenerą Birštone jau antrą kartą. Mūsų visa kūrybinė grupė džiaugiasi turėdama geras sąlygas kūrybai. Kai dėl nieko nereikia sukti galvos, galima pasiekti gerų rezultatų. O impulsai veikia stipriai, to nenuginčysi“, – teigė A. Vozbinas.

Apie sugyvenimą ir jausmus

Pasigilinę į kūrybos rezultatus, tapytojai prisipažino, kad rezultatas visada yra slidus, sunkiai apčiuopiamas dalykas. Vieniems pavyksta ką nors padaryti iš karto, kiti grįžę kuria, tobulina, neretai ir „užkankina“ kūrinius.

Stebėjau dailininkų vienbalsį sutarimą, pasiilgtą norą bendrauti, patarti, domėtis kolegų kūryba ir pagalvojau, kad net ir didžiausiam vienišiui atsiranda būtinybė atsiverti, nebijoti savo jausmų ir dalytis. Dalytis duona, vynu ir jaukumu.

„Smagu matyti dirbančius kolegas. Šį kartą mane nustebino Svajūnas Armonas savo produktyvumu. Jo darbai gimsta vienas po kito. Jie tikrai jautrūs, gražūs, nuoširdžiai džiaugiuosi juo. Visi Birštono plenero dalyviai dirba draugiškai, nesislepia vienas nuo kito. Manau, kad esame draugiški individualistai, nenuodijame vienas kito“, – linksmai apibendrino grupės sėkmę A. Vozbinas.

tęsinys 4 psl. →

Svajūnas Armonas. „Susitikimai prie šaltinio“.

Aleksandras Vozbinas. „Kurortinis romanas“.

Edukacinis projektas „Mano Lietuva“ atskleidžia jaunuosius talentus

← pradžia 1 psl.

Edukacinis tęstinis projektas startavo šių metų kovo mėnesį ir jau aplankė keturias mokymo įstaigas Lietuvoje. Jose, bendradarbiaujant su pedagogais ir įstaigų vadovais, buvo rengiami moksleivių piešinių konkursai, skirti minėtinoms, Lietuvai svarbios datoms pažymėti. Į projektą labai aktyviai jungėsi Vilniaus, Kėdainių, Panevėžio, Šiaulių miestų ir rajonų mokyklos. 2016 m. gegužės 3 d. projektas pristatytas Kėdainių daugiakultūriame centre – čia atidaryta Kėdainių dailės mokyklos auklėtinių paroda bei apdovanoti konkurso laureatai. Visiems konkurso dalyviams asmeniškai buvo įteikiami specialiai šiam projektui Šv. Kazimiero ordino sukurti dalyvio diplomai. Juos moksleiviams teikė projekto meno vadovė, LDS ir ordino narė, dailininkė Emilija Taločkienė bei projekto koordinatorė, menotyrininkė Evelina Januškaitė.

Kėdainių daugiakultūriame centre parodos atidarymo metu vyko šventinis renginys. Išties išskirtinė erdvė – renovuotos buvusios sinagogos patalpos – suteikė jam unikalumo. Pristatyta paroda buvo dedikuota projekto „Mano Lietuva“ jauniesiems dalyviams, tačiau kartu ją svariai papildė ir dailininkės Emilijos Taločkienės kūrinių ekspozicija.

Jaunųjų dailininkų pasveikinti atvyko ir talentingieji kolegos – muzikinius numerius parengė muzikos mokyklos auklėtiniai. Sveikinimo kalbas tarė ir daugiakultūrio centro direktorė, ir dailės mokyklos vadovė, ir projekto organizatoriai. Šv. Kazimiero ordino ir LDS padėkos raštai įteikti ir dailės mokyklos direktorei Vidai Burbulienei bei visiems mokytojams. Per renginį jau tradiciškai buvo deklamuojamas E. Taločkienės šiam projektui sukurtas eilėraštis „Mano Lietuva“.

Specialią padėką nuo Šv. Kazimiero ordino D. Magistro Henriko Armoškos-Eismonto Kėdainių dailės mokyklai atvežė operos solistė, Šv. Kazimiero ordino švietimo ir mokslo tarnybos atstovė Sofija Jonaitytė, padovanojusi šventės dalyviams dainų apie Lietuvą bei šv. Kazimierą. Renginyje Šv. Kazimiero ordino komtūrė Danguolė Avižiuvienė prizais taip pat apdovanojo laureatus, kurie buvo išrinkti Kėdainių dailės mokyklos sudarytos komisijos: Eglę Urbonavičiūtę (16 m., I vieta), Bernadetą Karpavičiūtę (14 m., II vieta), Mildą Petrauskaitę (15 m., III vieta), Ugnę Stašauskaitę (10 m., I vieta), Viltę Cibulskytę (9 m., II vieta), Igną Černikauską (10 m., III vieta). Už kūrybingumą ir puikų temos atskleidimą Kėdainių dailės mokyklos padėkomis apdovanoti: Vaiva Lukošiūtė, Saulė Leikutė, Mykolas Šniukšta, Tautvydas Žukaitis, Pijus Macionis, Donata Banelytė.

Lietuvos dailininkų sąjunga Kėdainių dailės mokyklai įteikė padėką už dalyvavimą projekte, buvo padėkota mokyklos vadovybei, palankiai įvertinusiai šią gražią iniciatyvą, pedagogams, prisidėjusiems prie projekto vykdymo bei sklaidos, skatinusiems moksleivius kurti, tėveliams, kurie palaikė, ir žinoma, visam būriui jaunųjų kūrėjų! Projekto koordinatorė Evelina Januškaitė specialius prizus – knygas apie iškilius Lietuvos dailininkus – už ypatingą originalumą įteikė keturiems konkurso dalyviams.

Kėdainių dailės mokykla labai aktyviai įsitraukė į projektą. Džiugina gausus dalyvių skaičius bei sukurtų darbų meninė kokybė. Nors moksleivių piešiniuose dominuoja karalienės Barboros, kunigaikščio Gedimino, karaliaus Mindaugo portretai, tačiau buvo ir nemažai originalių kompozicijų, pasirinktas netikėtas rakursas istorinei tematikai perteikti. Projektas pritraukė didelį vietinės žiniasklaidos, bendruomenės dėmesį.

Piešinius vienija bendra tematika, tačiau stebina technikų įvairovė: panaudotos skirtingos piešimo, koliažo, grafikos, tapybos technikos. Todėl parodoje esti vizualinė įvairovė – įdomu stebėti besiskleidžiantį kūrybingų moksleivių talentą, jų skirtingas menines strategijas ir būdus.

Projekto organizatoriai džiaugiasi dalyvių gausa ir aktyvumu bei tikisi, kad iš šių jaunųjų dailininkų išaugs profesionalių menininkų karta, kuri savo darbais ir kūryba prisidės puoselėjant Lietuvos kultūrą ir garsins šalies meną ne tik Lietuvoje, bet ir svetur.

Trys, komisijos nuomone, geriausi piešiniai, kartu su kitų dalyvaujančių mokymo įstaigų laureatų darbais bei E. Taločkienės kūrinių kolekcija dalyvaus bendroje parodoje „Mano Lietuva“, kuri atidaroma 2016 m. rugsėjo 2 d. Vilniaus rotušėje. Per iškilmingą atidarymą dalyvius ir laureatus sveikins Šv. Kazimiero ordino Didysis Magistras, LDS pirmininkė, dalyvaujančių miestų ir rajonų merai bei kiti garbūs svečiai, vyks šventinis Artūro Noviko džiazo mokyklos vokalinės grupės „Jazz Island“ koncertas.

Projektu „Mano Lietuva“ taip pat siekiama bendradarbiavimo tarp vykdančių organizacijų ir mokyklų ateityje, plėtojant tokio pobūdžio projektus.

Projekto organizatorių inf.

Drobėse – plenerų aidai

Vilniaus Gedimino technikos universiteto bibliotekoje įsikūrusioje „Galerijoje A“ buvo eksponuojama animacinių filmų režisierės ir dailininkės Ievos Bunokaitės tapybos darbų paroda „Iš plenerų“.

SIGUTĖ URBONAVIČIENĖ

Atokiau nuo miesto šurmulio įsikūrusi parodų galerija gyvuoja nuo 2005-ųjų. Joje kasmet surengiama po dešimt parodų. Kai kurie autoriai sugrįžta čia ir antrą kartą. Viena iš jų – Ieva Bunokaitė. 2007 m. dailininkė pristatė parodą „Gėlės ir moterys“, kuri sužavėjo lankytojus spalvomis ir harmonija.

Pakviesta dar kartą surengti parodą „Galerijoje A“, Ieva juokaudama sakė, kad šį kartą visi 22 darbai bus iš „darbo ir poilsio stovyklų“. Drobės nutapytos skirtinguose pleneruose. Kiekvienas darbas turi savo istoriją.

Ieva Bunokaitė. „Liškiava. Paminklinis stulpas su šv. Agotos skulptūra“.

„Į plenerus pradėjau važinėti prieš gerą dešimtmetį. Visi jie skirtingi, kiekvienas savaip įdomus. Tai puikus laikas darbui. Nauji miestai, nauji įspūdžiai. Štai plenere Lenkijoje, Ivoničiaus Zdrujaus miestelyje, gyvenome sanatorijoje. Netoli Karpatai, nuostabi gamta, oras, mineraliniai vandenys. Ar galima menininkui atrasti geresnį įkvėpimą, nei panirus į nepakartojamą gamtos grožį?“ – sakė Ieva.

Kitą kelionę į Lenkiją 2015-ųjų birželį, į taip pat netoli Karpatų esantį miestelį Sanoką, dailininkė prisimena su šypsena. „Bevažiuojant iš autobuso iškrito etiudnikas su visais jame esančiais daiktais. Buvo neramu, kaip reiks be jo išsiversti. Bet nėra to blogo, kas neišeitų į gera. Vienuolyno, kuriame buvome apsistoję, kunigas pasirūpino ir stalu, ir kėde, kad tik būtų patogu tapyti. Smagu paveiksluose prisiminti ne tik matytus vaizdus – juose išlieka ir geri prisiminimai apie sutiktus žmones.“

Iš plenero, vykusio Gardine (Baltarusija), autorė parsivežė puikų spalvingą triptiką. Sanatorija, kurioje gyveno dailininkai, įsikūrusi netoli karjero, kurio vanduo keisdavo spalvą priklausomai nuo paros laiko. Kaip sako pati dailininkė, tas triptikas jai primena žmogaus gyvenimą, griovio kraštas, pavaizduotas paveiksluose, – tarsi širdies kardiogramos linija. O viename iš paveikslų tolumoje nutapyti namai autorei primena žemaitišką posakį – „va, koks gražus gyvenimas“.

Didžiausias atradimas parodos autorei – Druskininkų pleneras, skirtas M. K. Čiurlionio 140 gimimo metinėms, per kurį ji pamilo Liškiavą su Nemuno vingiu ir dominikonų vienuolyno ansambliu. Kartu su kolegomis iš Latvijos vis važiuodavo į mažą Dzūkijos kaimelį niekaip negalėdami atsigrožėti vėlyvojo baroko ansambliu ant Bažnyčios kalno.

Parodos ekspozicijoje lankytojai grožėjosi Ievos nutapyta Liškiavos bažnyčia ir paminkliniu stulpu su šv. Agotos skulptūra.

„Prie visų šių paveikslų dar galima sugrįžti ir juos dailinti. Kiti tarnauja kaip medžiaga ateities darbams. O kol kas dar norisi keliauti, matyti, pažinti ir pagavus akimirką tapyti iš natūros vis naujas drobes“, – prisipažino Ieva Bunokaitė.

* * *

Ieva Bunokaitė – režisierė, dailininkė, animatorė, knygų iliustratorė. 1991–1996 m. studijavo Vilniaus dailės akademijoje. Nuo 1992 m. dirbo Lietuvos kino studijoje animacinių filmų dailininke režisiere. 1985–1991 m. Tautodailininkų sąjungos narė, Kinematografijos sąjungos nare tapo 1997 m., Dailininkų sąjungos narė – nuo 2001 m.

Sukūrė 12 animacinių filmų – „Gudri lapė“ (1995), „Lapė ir vynuogės“, „Labanakt“, „Mataušo nutikimai“ (1996), „Liucija“ (1997), „Kelionė į dailės pasaulį“ (1998), „Bičių piemuo“ (1999), „Ciao Bambino“ (2001), „Aš ateinu pas tave“ (2002), „Kas tu esi“ (2006), „Iš kur ateina pasakos“ (2008), „Grožio paslaptis“ (2009). Visi animaciniai filmai rodyti animacinių filmų festivaliuose Osle, Rygoje, Almatoje, Maskvoje, Ukrainoje, Lietuvoje „Kino pavasaryje“, „Tindi Rindi“, Venecijos bienalėje ir kitur.

Iliustravo 18 vaikiškų knygelių, S. Imbrasienės poezijos knygą „Kaip danguje gilu“, J. Palionio poezijos knygelę „Lūkesčių lietus“, J. Lauciaus pasakų knygą „Trečio brolio sugrįžimas“, nutapė 7 freskas Justiniškių mokykloje.

Žiūri narė Animacinių filmų festivalyje „Auksinė žuvelė“ Maskvoje (2001), vaikiškų animacinių filmų festivalyje „Tindi Rindi“ (2010).

2010 m. Klaipėdoje (rezidentūroje) su vaikais sukurtas animacinis filmas „Kaip pasisveikina laivai“ ir 2015 m. taip pat kartu su vaikais – „Egipto katės gelbsti Vilnių“.

Dailininkė surengė 38 personalines parodas, dalyvavo daugiau nei pusšimtyje bendrų parodų ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

„Individualistų“ pavasario impresijos

← pradžia 3 psl.

Pasak ilgamečio „Individualistų“ grupės pirmininko A. Kliaugos, žmonių charakterių suderinamumas, tolerancija yra labai svarbūs dalykai. Ne paslaptis, kad dalis dailininkų nevažiuoja į plenerus sužinoję, kad ten bus vienas arba kitas nedraugiškai nusiteikęs kolega.

„Šiuo atžvilgiu „Individualistai“ – viena iš stabilesnių kūrybinių grupių, susigyvenę per ilgus metus. Važiuodami į plenerus jie žino, jog susiburia į laikiną bendruomenę, suranda kompromisą, draugauja, išmoksta palaikyti vienas kitą. Puiki nuotaika, supratimas menininkui yra ne mažiau svarbūs veiksniai nei kūrybinis įkvėpimas“, – teigė plenero organizatorius A. Kliauga.

* * *

INDIVIDUALISTAI – profesionalių Lietuvos dailininkų grupė, 1993 m. subūrusi įvairaus braižo, skirtingų kartų menininkus, neabejingus savo krašto kultūrai, istorijai, jaučiančius prigimtinį ryšį su etninėmis šaknimis ir ieškančius kelių, kaip moderniai integruoti paveldėtas tradicijas į šiuolaikinės dailės raidą. Pagarbą kultūros tęstinumui liudija ir grupės pavadinimas, perimtas iš 1939 m. Lietuvoje veikusios „Individualistų“ sekcijos, vienijusios žymius to meto dailininkus, kurių nemaža dalis – arsininkai bei jų pasekėjai, padėję modernizmo pagrindus nacionalinei Lietuvos dailei. „Individualistai“ tęsia jų idėjas bei prieškariu suformuotos ekspresyvios lietuviškos tapybos tradiciją, siekia atgaivinti menininko savitumo ir išskirtinumo reikšmę, plastinio kūrybos pasaulio svarbą. Individualiai interpretuodami moderniąją tapybą, sekdami pasaulinės dailės tendencijas, jie stengiasi neprarasti sąsajų su mūsų mažos šalies tautiniu identitetu, neištirpti globalizuotoje, nuolat kintančių meno procesų erdvėje.

Requiem prabėgusiam laikui

Pamėnkalnio galerijoje atidaryta Povilo Ramanausko kūrybos paroda „Buitis“, pasak autoriaus, tai meno ir kasdienybės vaidmenų susikeitimo refleksija, abiejų šių gyvenimo sričių ir jų reikšmių palyginimas.

ONA GAIDAMAVIČIŪTĖ

„Parodos idėja gimė sustojusio laiko erdvėse, kuriose galiu pamatuoti atstumą tarp buities ir kūrybos. „Juzėje“, Kauno buities namuose esančioje studijoje, tyrinėju buitinės ir kūrybinės aplinkos susipynimo situacijas, sureikšmindamas ir mistifikuodamas buities vaizdinius“, – teigė menininkas.

Povilas Ramanauskas (g. 1987 m.) yra jaunosios kartos vizualaus meno kūrėjas iš Kauno, dalyvaujantis šiuolaikinio meno parodose ir projektuose Lietuvoje bei užsienyje. Pagrindinė jo kūrybos sritis – šiuolaikinė tapyba ir tapybos praplėtimo paieškos, strategijos.

Vos tik pamačius parodą, apima slogučio jausmas. Parodą formuoja instaliacijos, sukurtos iš buities daiktų, artefaktų. Lankytojus pasitinka pakabinta tuščiavidurė medinė širdelė, o apačioje jos – gvazdikai, tai – nelyg requiem praeičiai.

Eksponuojami ir su kūryba, ir su kasdienybe susiję objektai: paveikslų rėmai, sudužę veidrodžiai, apšviesti lempų, sovietmetį menantys daiktai, Kauno buities namų studijos durys („Buitis“), iškarpos iš sovietmečio laikraščių. Tai – savo vertę jau praradę „reliktai“ iš Kauno buities namų studijos, o jų eksponavimas kuriant instaliacijas – nelyg bandymas atgaivinti mirusią praeitį (Kauno buities namai nebeveikia). Ta praeitis – kažkuo skaudi, žeidžianti (stiklo šukės, sudužę veidrodžiai), bet ir sava. Pasirodo, dailininko tėčiui teko dirbti buities namų kombinate.

P. Ramanausko bandymas iš padrikų objektų kurti vizualią visumą liudija postmodernų požiūrį į kūrybą. Onos Gaidamavičiūtės nuotr.

Niūrumu, sąstingiu dvelkia ir abstraktus masyvus juodatonis vertikalus paveikslas „Aidas“, užimantis erdvę vos ne iki lubų. Paveikslas prispaudžia moteriškus batelius. Tai galima suvokti ir kaip žaidybišką elementą, ir kaip aplinkos (sovietmečio) „spaudimą“. Kaip kontrastas vertikaliai paveikslo plokštumai šalia šio paveikslo eksponuojama iš aliuminio ir medžio sukurta juosta – „Horizontas“. Gal tik interaktyvi, taip pat pavadinta vaizdo instaliacija „Horizontas“, kurioje – šniokščianti Baltijos jūra, visai sustingusiai, statiškai parodos erdvei suteikia tam tikros gyvybės, judėjimo.

Paroda žavi konceptualumu, asociatyvumu. Simboliška instaliacija „Lova“, kurioje – be sovietmečio laikraščių iškarpų, medžiagų atraižos, stiklo duženos. Sovietmečiu juk bandoma viską įsprausti į tam tikrus ideologinius rėmus lyg į Prokrusto lovą. Patys eksponuojami objektai, eksponavimo būdas – bandymas iš padrikų objektų kurti vizualią visumą – liudija postmodernų požiūrį į kūrybą. Kaip tik postmodernistinei vaizduotei būdingas (beje, ir šioje parodoje akivaizdus) fragmentiškumas, žaidybiškumas, ribų tarp praeities ir dabarties, tarp naujumo ir senumo, tarp kūrybos ir gyvenimo / buities išnykimas.

P. Ramanausko paroda „Buitis“ Pamėnkalnio galerijoje vyks iki birželio 11 dienos. Parodą iš dalies remia Kauno miesto savivaldybė, Lietuvos kultūros taryba ir Lietuvos dailininkų sąjunga.

Dailininkų sąjungos galerijos – šiuolaikinio meno mugėje „Artvilnius‘16“

Sostinės Dailininkų sąjungos galerija tarptautinėje šiuolaikinio meno mugėje „Artvilnius’16“ savo stende pristatė tris lietuvių tapytojus: Romualdą Balinską, Ramūną Čeponį ir Arūnę Tornau. Tai yra menininkai, kuriuos sieja grynosios tapybos tradicija, polinkis į abstraktų meninį mąstymą ir individualios vidinės patirties paieškos.

Romualdas Balinskas (g. 1959) – ekspresionistinės tapybos atstovas, kurio drobėse autobiografiniai pasakojimai susipina su paradoksalia sapno logika. Mugėje pristatomuose menininko kūriniuose abstrakti forma galynėjasi su atpažįstamos tikrovės vaizdiniais; jo darbuose naratyvą kuria saviti personažai, objektai ir erdvės.

Tapytojo ir grafiko **Ramūno Čeponio** (g. 1958) kūrybai būdinga ekspresyvi, bet kartu santūri plastinė kultūra, stiliaus minimalumas ir kontempliatyvi kalba. Jo išgrynintų formų darbuose skleidžiasi nuorodos į misticizmą, meditaciją ir kitas religines bei dvasines kategorijas. Mugėje autorius eksponuos naujausias abstrakcijas iš pastaraisiais metais tęsiamo slėpinių ciklo.

Tapytoja **Arūnė Tornau** (g. 1956) tapyboje per gamtos reiškinių motyvus tiria moters gyvenimo patirtis. Ši tema autorei atrodo aktuali ir egzistenciniu poetiniu požiūriu, ir kaip paralelė šiuolaikinės (eko)feministinės tradicijos kontekste. Subtiliuose menininkės kūriniuose dominuoja efemeriški, nykstantys vaizdiniai – spalvų blukimo, daiktų dūlėjimo, pėdsakų nykimo, kaitos motyvai.

LDS Panevėžio skyriaus galerija „Galerija XX“ tarptautinėje šiuolaikinio meno mugėje pristatė tapytoją Ramūną Grikevičių.

Ramūnas Grikevičius (g. 1963) Lietuvos dailės scenoje matomas beveik tris dešimtmečius, nuo 1986 metų dalyvauja grupinėse parodose, tarptautiniuose simpoziumuose, pleneruose, rengia personalines parodas.

Meno mugės metu „Galerija XX“ eksponuos pastarųjų kelerių metų dailininko drobes. Šiuos tapybos darbus vienija ironiškas požiūris į savo asmeninį gyvenimą. Paveiksluose nagrinėjamas buities ir būties santykis, mėgaujamasi jų derme. Autoironiją ir autorefleksiją atspindi paties autoriaus teiginys, jog „kiekvienas paveikslas yra atskira istorija, dažnai labai asmeniška. Kompoziciją konstruoju iš mano realybėje dominuojančių simbolių, atsitikusių įvykių, matytų vaizdų, kurie drobėje įgauna naujas daugiabriaunes prasmes“.

Pasak menotyrininko Virginijaus Kinčinaičio, „jau savo kūrybos pradžioje Ramūnas Grikevičius išsiskyrė itin originalia figūratyvine savo tapybos kūrinių plastika, kuriai būdingas individualizuotas dramatiškumas ir fragmentiškas formų poetiškumas. Šio menininko tapyba vienu metu ir tradiciška, ir novatoriška. Tradiciška savo pastangomis išnaudoti turtingą tapybos technikos palikimą, novatoriška savo temomis ir šiuolaikinį pasaulį perteikiančiomis nuotaikomis.“

„Dailėraščio“ inf.

Iš menininko dirbtuvių

Ievos Skauronės studija

VIDAS POŠKUS

Šį kartą lankomės tapytojos Ievos Skauronės studijoje. Ieva – Vilniaus dailės akademijos absolventė, studijavusi Monumentaliosios tapybos ir scenografijos katedroje (šiuo metu šiai katedrai ir vadovauja), Lietuvos ir Slovakijos dailininkų sąjungų narė, parodose dalyvauja nuo 1998 metų.

Ievos Skauronės studijoje teko pabuvoti pavasarišką sekmadienio vakarą. Turbūt tai sukūrė savotišką nuotaiką. Besileidžianti saulė, ilgi šešėliai, paslaptingos kertės ir kampai, iš vidaus švytinčios spalvos. Tokia metafizika, kuri būdinga ir Ievos tapybai, ir Vilniaus dvasiai. Šioje vietoje reikia pridurti, jog I. Skauronės studija, bent jau apsilankymo metu, buvo įsikūrusi ir veikė pačioje sostinės širdyje – tarp Liejyklos ir Benediktinių gatvelių. Galbūt tai, kad abi gatvės funkcionuoja kaip tranzitinės, sukūrė dar papildomą atmosferą. Pusrūsio langelis žvelgė į vakarėjančios saulės nutviekstą Benediktinių gatvę, o joje girdėjosi pravažiuojantys automobiliai, kaukšintys pirmąjį gegužės savaitgalį palydinčių moterų ir merginų bateliai, atskiros pokalbių nuotrupos. Tokia vėlgi Ievos Skauronės tapyba – apgobianti regimus, apčiuopiamus fizinių objektų (daiktų, kūnų) pavidalus ir išryškinanti tam tikrus jų aspektus – briaunas, fragmentus, detales. Galima dar tarti, kad šios menininkės tapyba yra koloristinė, tačiau tai nebūtų visiškai tikslu. Kaip ir pasakymas, kad jos plastiniuose bei konceptualiuose ieškojimuose esama impresionistinių, ekspresionistinių ar tašistinių „saulės zuikučių“ – tai yra, tokių sublyksėjimų, kurie kelia asociacijas tiek su vienu, tiek su kitu ar dar kitu požiūriais.

Ievos Skauronės studija. **Vido Poškaus nuotr.**

Ieva savo paveikslais „kabina“ už emocijų ir juslių. Ten yra daug nutylėjimų ir reikšmingų pauzių, kurias patyręs žiūrovas turi pats jas suvokti ir iš paprasto stebėtojo tapti kontempliatyviu suvokėju. Mūsų apsilankymo metu Ieva ruošėsi parodai *Aido* galerijoje – tapybos darbų kolekciją jungė eilutė iš Artūro Valionio poezijos (iš tiesų pavadinimas): *When choice is no choice* (toliau seka tokie žodžiai: „dalgis / gailėsis žolės / bet / kitaip negalės.“

Pati autorė puse lūpų prasitarė, kad savo paveikslais ji kalba ir apie Holokaustą. Bet, kita vertus, tai yra kalbėjimas apie kur kas fundamentalesnius dalykus – apie žmogiškus santykius, apie meilę ir neapykantą, apie žmogiškumą ir priešingai – sužvėrėjimą.

Iš tiesų, Ievos Skauronės kūryba yra idealistinė, nes ji kalba apie grynąsias idėjas, apie žmonių mąstyme ir pojūčiuose egzistuojančius konceptus, kartais tiesiog stereotipus ir prietarus, kurie slypi kultūros ar sociumo šešėliuose, o kartais staiga ima ir išnyra pačiomis prieštaringiausiomis (gražiomis ir baisiomis) savo formomis. Šešėliuose skęstanti Ievos studija, egzistuojanti barokinės Šv. Kotrynos bažnyčios pašonėje, tam teikia papildomų reikšmių ir konotacijų.

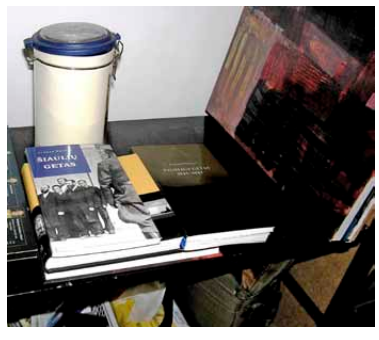

Knygos ir paveikslas Ievos studijoje.

Lietuvos dailininkų sąjungos Garbės teismo sprendimas

2016 m. balandžio 28 d., Vilnius

LDS Garbės teismas (toliau – Garbės teismas), kurio nariai: Daliutė Ona Matulaitė (laikinai einanti Garbės teismo pirmininko pareigas), Algimantas S. Kliauga (pagal įgaliojimą), Antanas Obcarskas, Leonas Pivoriūnas, Bronius Bružas, Rimantas Vladislavas Dichavičius, išnagrinėjo du LDS Kauno skyriaus narių prašymus:

1. **Gintauto Vaičio** – LDS Kauno skyriaus pirmininko prašymą „Dėl Kauno skyriaus narės Živilės Bardzilauskaitės-Bergins veiksmų įvertinimo“ 2016 03 31 Nr. 17. Prašyme rašoma apie užsitęsusią konfliktinę situaciją tarp LDS Kauno skyriaus administracijos ir Keramikos sekcijos pirmininkės Ž. Bardzilauskaitės-Bergins, rengtus ir neįvykusius LDS Kauno skyriaus Tarybos ir Keramikos sekcijos susirinkimus. G. Vaičys teigia: **„Manau, kad Ž. Bardzilauskaitė-Bergins, pateikdama melagingą informaciją, sąmoningai trukdo Keramikų sekcijos nariams susipažinti su konfliktinės situacijos ištakomis ir susidariusia padėtimi, o, pateikdama vienašališką ir tikrovės neatitinkančią informaciją, šmeižia mane, griauna mano, kaip vadovo, autoritetą ir skleidžia susipriešinimo nuotaikas tarp Sąjungos narių. Prašau Jūsų įvertinti Dailininkų sąjungos narės Ž. Bardzilauskaitės-Bergins veiksmus ir neetišką elgesį ir mano, ir Kauno Tarybos, ir Kauno skyriaus administracijos atžvilgiu.“**

2. **Živilės Bardzilauskaitės-Bergins** – LDS tarybos narės, Kauno skyriaus Keramikos sekcijos pirmininkės, prašymą, gautą 2016 03 31 d. **Prašoma: „Padėti apsiginti nuo šmeižikiškų ir neetiškų išpuolių, kuriuos kursto Kauno Tarybos pirmininkas G. Vaičys skyriaus Tarybos posėdžiuose; ten aš esu nuolatinis pasityčiojimo objektas, žeminama visos Kauno Tarybos akivaizdoje, LDS Kauno skyriaus pirmininkas nesilaiko LDS Tarybos nutarimų dėl mano elgesio svarstymo perkėlimo į kitą datą po Baltijos šalių keramikos parodos atidarymo, nei advokato siūlymo susilaikyti nuo veiksmų vieno prieš kitą, kol vyksta susidariusios situacijos išaiškinimas.“**

3. **Eglės Velaniškytės du prašymai LDS Kauno skyriaus Tarybai (priedai prie Kauno sk. dokumentų):**

a) **„...šalinti Živilę Bardzilauskaitę-Bergins iš LDS Kauno skyriaus Tarybos, nes jos veikla yra agresyvi, destruktyvi, autokratinė, neetiška. Jai esant neįmanoma dirbti. Prašau balsuoti prieš pradedant Tarybos darbą.“ Gauta LDS Kauno skyriuje 2016 03 16, Nr. 16.**

b) **„...Įpareigoti G. Vaičį sušaukti visuotinį Keramikos sekcijos susirinkimą dalyvaujant LDS Kauno skyriaus Tarybai, su tikslu spręsti Keramikos sekcijos anomališką padėtį. Katastrofiška padėtis.“ Gauta LDS Kauno skyriuje 2016 03 16, Nr. 17.**

4. **Garbės teismui pateikti du papildomi Ž. Bardzilauskaitės-Bergins prašymai:**

a) Prašoma išaiškinti, ar 2016 04 15 Kauno sk. ataskaitinėje-rinkiminėje konferencijoje nebuvo pažeistas Keramikos sekcijos atstovavimas LDS Taryboje; nes sekcija neteko savo atstovo LDS Taryboje.

b) „Prašau išaiškinti, ar 2016 04 15 vykusioje LDS Kauno sk. ataskaitinėje konferencijoje į LDS Tarybą išrinktas E. Nalevaika gali atstovauti Kaunui? Būdamas LDS pirmininku sąjungai padarė didelius finansinius nuostolius ir sudarė sutartis, kurios iki šiol yra nuostolingos.“

5. **G. Vaičio ir D. Draugelienės prašymas:** „LDS Kauno skyriaus administracija prašo Garbės teismą išsiaiškinti, už kokius nuopelnus J. Bergins buvo suteiktas LDS Garbės nario vardas...“

LDS nariams G. Vaičiui, Ž. Bardzilauskaitei-Bergins, E. Velaniškytei ir administratorei D. Draugelienei buvo pasiūlyta pateikti jų argumentus patvirtinančius arba paneigiančius dokumentus, paaiškinimus, bendrauta elektroninio pašto laiškais. Susipažinta su parodoms finansuoti pateiktomis paraiškomis, autorinėmis sutartimis, parodų katalogais, straipsniais ir atsiliepimais apie Kauno keramikų vykdomus projektus ir kita gausia viešai skelbiama medžiaga. Garbės teismas konstatuoja, kad nei su projekto vadove Ž. Bardzilauskaite-Bergins, nei su konsultantu, kuratoriumi J. Bergins pasirašytų sutarčių LDS Kauno skyrius Garbės teismui nepateikė. Su R. Simonaitiene sudarytose autorinėse sutartyse (2007 06 04, 2008 03 03, 2008 08 12) aptariamos atlikti paslaugos – menotyrinės, o ne kuratorinės.

Kviečiami abiejų pusių bei norėdami perprasti konflikto esmę, LDS pirmininkė E. Utarienė, tarybos narys G. Raudonius ir Garbės teismo narė D. O. Matulaitė nuvyko į Kauno sk. Tarybos posėdį, susipažino su problemomis vietoje ir siūlė ginčus išspręsti taikiai.

Garbės teismas kreipėsi į E. Velaniškytę, A. Obcarską, ir G. Raudonių prašydamas atsakyti į klausimus ar pareikšti savo nuomonę.

E. Velaniškytės atsakymas: „Mes negalime spręsti vienos poros problemų, tikros jos ar išgalvotos. Bet man prašant, net žinant, kad mūsų balsavimas esamos padėties nepakeis, Taryba balsavo už Živilės pašalinimą iš Tarybos. Tai fiksuota protokole“. El. p. 2016 04 13“

LDS Garbės teismo ir Kauno skyriaus Tarybos nario A. Obcarsko nuomonė dėl E. Velaniškytės atsakymo Garbės teismui: **„Manyčiau, E. Velaniškytės atsakymas yra klaidinantis… Taigi nebuvo jokio balsavimo dėl Ž. Bardzilauskaitės-Bergins pašalinimo iš LDS Kauno sk. Tarybos… Dėl LDS Kauno skyriuje išsiplėtusios konfliktinės situacijos, kuri brendo ne vienerius metus, manyčiau, kalta įvairių asmenų menka kompetencija, neskaidrumas, LDS ir Kauno sk. įstatų nepaisymas.“**

LDS tarybos nario Gvido Raudoniaus pastebėjimai dėl konfliktinės situacijos LDS Kauno skyriuje: **„Šio nesusipratimo priežastys galėtų slypėti netvarkingai vedamoje pirminėje – sekretorės tarnyboje“ ir toliau „... linkėčiau...Taikos sutarties. Živilė ir Juris turi būti visiškai reabilituoti kaip vieninteliai minėtų parodų sumanytojai, kuratoriai ir organizatoriai.“**

Pateikti LDS Kauno sk. keramikų sekcijos narių: K. Dzimidavičienės, V. Liatukaitės, N. Kuosaitės, L. Kvietkauskienės, D. Ramoškaitės, D. Daukšienės atsiliepimai, kuriuose konflikto situacija aiškinama Ž. Bardzilauskaitės-Bergins ir J. Bergins naudai. Pasak LDS Kauno sk. Tarybos narės K. Dzimidavičienės: **„Kauno skyriaus pirmininkas ir administracija dirba senais metodais, vadovaujasi asmeniškumais – *tu man nepatinki, esi nelojalus, tai mes tave pastatysime į savo vietą*. Keramikai neįžvelgia jokios *katastrofiškos ir anomališkos* padėties Keramikos sekcijoje. Manau, kad Ž. Bardzilauskaitės-Bergins ir J. Bergins įdirbis yra didžiulis ir to ignoruoti negalime. Aš ir Keramikos sekcijos nariai pasitikime ir vertiname Ž. Bardzilauskaitės-Bergins darbą ir norime, kad ir toliau sėkmingai vadovautų Keramikos sekcijai ir atstovautų LDS Tarybai.“**

Renginiams „Pavasaris 2008“ ir „Redukcija“ finansuoti teiktose paraiškose kuratore įvardyta R. Simanaitienė 2016 02 29 rašte rašo: **„savęs minėtų renginių kuratore aš nelaikau. Kitas svarbus ir esminis dalykas, kodėl ypač šiandien nelaikau savęs šių renginių kuratore yra tas, kad per praėjusius 10 metų visiems daug aiškesnė tapo kuratoriaus ir kuruojamos parodos samprata.“** Dokumento registracijos Nr. 141, 2016 04 13. **Menotyrininkės R. Simanaitienės šių renginių kuratorystės atsisakymas yra motyvuotas ir sąžiningas.“**

Šis raštas galėjo suteikti aiškumo kolegų santykiams bei užgesinti beįsiplieskiantį konfliktą pačioje LDS Kauno skyriaus Taryboje.

Sekant LDS Kauno skyriaus siunčiamų raštų chronologiją – „taikos“ tarp konflikto šalių skyriaus pirmininkas dar „nebuvo suplanavęs“. LDS pirmininkei E. Utarienei išsiunčiamas paklausimas dėl LDS garbės nario J. Bergins suteikimo. 2016 03 07, Nr. 07.

2008 05 22 LDS tarybos posėdyje, kuriame G. Vaičys dalyvavo, protokole, Nr. 05 randame: „Tarybos nariai pasiūlė svarstyti tik J. Bergins kandidatūrą, kadangi M. D. Gruodienės ir V. Martikonio pateiktos medžiagos nėra kam pristatyti.“ Iš šios citatos suprantame, kad medžiaga buvo svarstoma ir patvirtinta – „14“ iš „16“ balsavusiųjų, protestuojančiųjų nebuvo“.

Į šį klausimą G. Vaičys atsako: **„Ačiū :) Štai taip ir yra, kai parašyta, geriau prisimeni...“**

Garbės teismui gilinantis į pateiktą gausią medžiagą, atsiskleidžia prieštaringas vaizdas pastarojo laiko LDS Kauno skyriaus pirmininko G. Vaičio veikloje: ne tik pastangos suniekinti, sumenkinti tarptautinių renginių, „Pavasaris“ ir „Mes-Redukcija“, reikšmę. Atsiskleidė negebėjimas deramai įvertinti ir pripažinti talentingo menininko J. Bergins nuopelnus Kauno menininkams.

LDS Kauno skyriaus Tarybos pirmininkas G. Vaičys, atsakydamas J. Bergins dėl Jo pareiškimo apie garbės raštą 2015 11 09 Nr. 79 bei vertindamas pastarojo kuratorystę šiuolaikinės Baltijos šalių keramikos parodose „Pavasaris“ ir „Redukcija“, pritaiko XX a. 7 dešimtmečio sampratą, kuri, dabartiniu požiūriu, yra tiesmukai diktatoriška ir, šiandienių meno procesų, kūrėjų bei kuratorių vertinimu, provincialiai nebeaktuali... Naujausiųjų laikų kuratorystės suvokimą palyginus su ankstesniu konstatuojame, kad šiuolaikinė samprata kardinaliai keičiasi. Pateikiame nuorodas besidomintiems šia tema: *http://www.bienale.lt/2015/naujienos/susitikimas-su-nicolas-bourriaud-kaune/*, *Acta Akademiae Artium Vilnensis'50* 2008 „Lietuvos šiuolaikinės dailės parodų kuratorių identitetas: nuo sudarytojo iki dailės lauko aktyvisto“. VDA, Unesco kultūros vadybos kultūros politikos katedra.

O LDS Kauno skyriaus kūrybinėje 2014 metų ataskaitoje, pasirašytoje G. Vaičio, skelbiama: „8-oji tarptautinė Baltijos šalių šiuolaikinės keramikos paroda“, projekto vadovė – Ž. Bardzilauskaitė-Bergins, projekto kuratorius – J. Bergins. Išleistas išsamus reprezentacinis katalogas, turintis išliekamąją vertę ne tik kaip mūsų šalies šiuolaikinės keramikos raidos dokumentas, bet jis padeda suvokti Baltijos, ir Šiaurės šalių regiono keramikos tendencijas. 8-oji Baltijos šalių šiuolaikinės keramikos paroda „Pavasaris 2014“ katalogo sudarytojas J. Bergins.“

Ž. Bardzilauskaitė-Bergins ir J. Bergins atsidūrė konflikto epicentre, LDS Kauno skyriaus vadovui G. Vaičiui ir administracijai nesugebėjus diplomatiškai išeiti iš keblios situacijos: Jurį Bergins apdovanojant LDS 80-mečio proga, Garbės rašte rašoma, kad jis apdovanojamas už organizacinę veiklą. Šių projektų iniciatoriai, organizatoriai, kuratoriai, konsultantai ir projektų vadovai – kad ir kaip jie būtų įvardijami ir menininkai, šių procesų dalyviai – jų didžiulis indėlis į šiandienę Lietuvos ir Baltijos šalių kultūrą yra nepaneigiamas.

* * *

LDS Garbės teismas, įvertinęs šalių pateiktus dokumentus ir viešas publikacijas, nutarė:

1. Pripažinti iš esmės Jurį Bergins buvus tarptautinių keramikos renginių „Pavasaris“ ir „Redukcija“ kuratoriumi 2007–2016 m. aptariamuoju laikotarpiu. Kuratorystei – pareigos LDS struktūroje ar pilietybė nėra būtini.

2. Įspėti ilgamečius LDS Kauno skyriaus darbuotojus – pirmininką Gintautą Vaičį ir administratorę Dalią Draugelienę dėl savo pareigų privalėjusius išmanyti LDS įstatus ir jų paisyti, toleravusius kai kurių Tarybos narių neišmanymą ir netinkamą elgseną kolegų atžvilgiu ir tuo padariusius žalą visai Lietuvos dailininkų sąjungos kūrybinei bendruomenei.

3. Pripažinti, kad 2016 04 15 įvykusioje Kauno skyriaus ataskaitinėje-rinkiminėje konferencijoje balsuojant dėl Kauno Keramikos sekcijos, vienijančios 71 narį, atstovo LDS Taryboje, buvo pažeisti LDS įstatai. (8.2. p.) Sekcija 4 metus neturės savo atstovo LDS Taryboje.

4. Reikalauti, kad LDS Kauno skyriaus administracija atsakingai ruoštų ir saugotų dokumentaciją, o projektų vadovai kauptų asmeninį sutarčių bei kitų vykdomų projektų dokumentų archyvą.

5. Įpareigoti Kauno sk. pirmininką Gintautą Vaičį, dalyvavusį LDS Tarybos posėdyje 2008 05 22 svarstant Jurio Bergins medžiagą LDS garbės nario vardui gauti, sutvarkyti J. Bergins archyvinę bylą, papildyti ją dokumentais, deramai įvertinančiais šio menininko intelektinę veiklą, jo tarptautinius apdovanojimus ir kultūrinį įdirbį Kauno meno kūrėjams ir vartotojams.

6. Įvertinęs ilgalaikes šio konflikto pasekmes, Garbės teismas mano, kad LDS Kauno skyriaus pirmininkui G. Vaičiui ir Ž. Bardzilauskaitei-Bergins derėtų pasirašyti Taikos sutartį.

7. Rekomenduoti LDS pirmininkei E. Utarienei ir Tarybai kreiptis į LR Teismą dėl E. Nalevaikos sąjungai padarytų finansinių žalų išaiškinimo 2009–2012 m. jo pirmininkavimo laikotarpiu.

Šį sprendimą skelbti „Dailėraštyje“.

L. e. LDS Garbės teismo pirmininko pareigas
Daliutė Ona Matulaitė

LDS narių jubiliejai

Birželis

Diana BENEŠIŪNAITĖ 1956 06 01 – 60 metų
Romualdas NAVICKAS 1946 06 01 – 70 metų
Juris BERGINS 1961 06 03 – 55 metai
Ričardas ZDANAVIČIUS 1956 06 03 – 60 metų
Kęstutis MUSTEIKIS 1956 06 05 – 60 metų
Dalia Lidija MATAITIENĖ 1936 06 06 – 80 metų
Aloyzas STASIULEVIČIUS 1931 06 08 – 85 metai
Robertas ANTINIS 1946 06 09 – 70 metų
Asta VASILIAUSKAITĖ 1961 06 09 – 55 metai
Rimantas SAKALAUSKAS 1951 06 10 – 65 metai
Vidas BIZAUSKAS 1961 06 11 – 55 metai
Vytautas JURKŪNAS 1946 06 11 – 70 metų
Jurgis VROBLEVIČIUS 1946 06 13 – 70 metų
Nijolė ADAMONYTĖ 1956 06 18 – 60 metų
Svajūnas ARMONAS 1951 06 20 – 65 metai
Leonas (Linas) KATINAS 1941 06 22 – 75 metai
Jūratė NEIMANTIENĖ 1966 06 24 – 50 metų
Eglė BIČKIENĖ 1966 06 28 – 50 metų
Antanas DAMIJONAITIS 1956 06 29 – 60 metų

Naujienos

EKSLIBRISŲ, SKIRTŲ RUMUNŲ POETUI GEORGE'UI BACOVIA (1881–1957), PARODA

Menininkai iš viso pasaulio kviečiami dalyvauti parodoje. Bacau regiono biblioteka organizuoja tarptautinę ekslibrisų parodą „George Bacovia – Plumb 1916–2016", skirtą pažymėti vieno svarbiausių rumunų modernizmo poetų 100 metų nuo pirmos jo žymios knygos „Švinas" publikacijos, o taip pat – paminėti 135 metų jo gimimo sukaktį.

- Parodai pateikiamų darbų skaičius nėra ribojamas – kiekvieno darbo pateikiama po 3 kopijas;
- Mažosios grafikos kūriniai turi būti atlikti pagal visas ekslibriso kūrimo taisykles (būtina nurodyti dedikaciją);
- Priimamos įvairios ekslibriso technikos, išskyrus monotipijas ir fotokopijas;
- Maksimalus pateikiamo kūrinio dydis 14×14 cm;
- Kiekvienas darbas turi būti pasirašytas kitoje kūrinio pusėje pieštuku: nurodyti autoriaus vardą, pavardę, adresą, sukūrimo metus, techniką, dydį, atspaudo numerį;
- Atsiųsti kūriniai negrąžinami.

Kūrinius siųsti iki 2016 m. rugpjūčio 30 d. (galios pašto spaudo data) adresu:
Biblioteca Județeană "Costache Sturdza" Bacău
Str. Aleea Parcului, Nr. 9, Bacău,
Cod 600043, ROMANIA
For the "Ex Libris Exhibition Plumb"

KVIEČIAME DALYVAUTI 4-OJOJE VILNIAUS KERAMIKOS MENO BIENALĖJE

Paroda „Molis ir …" bus atidaryta LDS „Arkos galerijoje" 2016 m. rugsėjo 27 d.

Paraiškos priimamos iki 2016 m. liepos 11 d. Dalyvių paraiškas su užpildyta anketa (rasite LDS tinklalapio skiltyje KONKURSAI) ir geros kokybės kūrinių nuotraukas **siųsti tik el. paštu:** *raudonius@gmail.com*.

Paroda – konkursinė. Darbus atrinks specialiai šiam renginiui sudaryta žiuri. Laukiami jūsų kūriniai, sukurti per pastaruosius dvejus metus ir iki tol neeksponuoti kitose parodose. Parodos organizatoriai pageidauja, kad keraminės medžiagos kūrinyje sudarytų ne mažiau kaip 50 procentų.

AKVARELĖS BIENALĖS „BALTIJOS TILTAI. *Kryptys ir iššūkiai*" ATRANKA

Paraiškos priimamos iki liepos 15 d. Atrankos rezultatai bus paskelbti iki 2016 m. rugpjūčio 15 d., parodų atidarymai numatomi 2016 m. spalio 12–15 d. Planuojamos projekto vietos: Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Paveikslų galerija (K. Donelaičio g. 16, Kaunas), galerija „Meno forma" (Savanorių pr. 166, Kaunas), galerija „Balta", (M. Valančiaus g. 11, Kaunas).

Sąlygos projekto kandidatams:

1. Paraiškas turi sudaryti:
   - užpildyta anketa (forma pridedama),
   - kūrybinė biografija (CV),
   - portretinė autoriaus foto,
   - skaitmeninės kūrinių nuotraukos (kokybė ne mažiau nei 300 dpi, CMYK, failo dydis iki 5 MB), atrinktų darbų nuotraukos bus naudojamos parodos kataloge.
2. Galite siūlyti iki 5 kūrinių; pageidautina, kad viena kūrinio kraštinė būtų ne mažiau kaip 50 cm.
3. Kūrinių sukūrimo data – ne senesnė kaip 2014 m.

Kitos sąlygos:

- Visi projekto kandidatai bus elektroniniu paštu informuoti apie atrankos komisijos darbo rezultatus iki 2016 m. rugpjūčio 15 d.
- Atrinkti kūriniai turės būti atsiųsti iki 2016 m. rugsėjo 15 d. (pašto adresą nurodysime papildomai). Kūrinių siuntimo išlaidas apmokės autoriai. Jeigu atsiunčiant darbus yra taikomi papildomi (muito ir pan.) mokesčiai – juos taip pat apmoka siunčiantis darbus asmuo (autorius).
- Darbus siųsti be rėmų, lengvose pakuotėse.
- Po parodos kūriniai bus išsiųsti autoriams kartu su parodos katalogu kiekvienam dalyviui. Kūrinių ir katalogų siuntimo išlaidas apmokės organizatoriai.
- Dalyvavimo atrankoje mokestis (sumokamas pateikiant darbus atrankai) – 10 EUR.
- Parodos dalyvio mokestis autoriams iš Lietuvos – 20 EUR (nepriklausomai nuo kūrinių skaičiaus), kitiems – 40 EUR.

Paraiškas siųsti el. paštu: *akvarele@baltijostiltai.lt.*
Dalyvio anketą rasite LDS tinklalapio skiltyje KONKURSAI.

9-OJI TARPTAUTINĖ MAŽOSIOS GRAFIKOS TRIENALĖ VILNIUS 2016

Kviečiami Lietuvos ir užsienio menininkai.
Parodą rengia Vilniaus grafikos meno centras (VGMC), Lietuvos dailininkų sąjungos Vilniaus grafikų skyrius. Kuratorės Nijolė Šaltenytė, Elena Grudzinskaitė. Paroda vyks VGMC LDS galerijoje „Kairė–dešinė" (Latako g. 3, Vilnius), 2016 m. spalio 4–29 d.

Kūrinius siųsti iki 2016 m. liepos 31 d. adresu:
Vilniaus grafikos meno centras
9-oji tarptautinė mažosios grafikos trienalė
Latako g. 3, 01125 Vilnius, Lietuva

Priėmimo sąlygos:

- Kiekvienas autorius gali siųsti iki 6 kūrinių, sukurtų nuo 2013 metų;
- Priimamos visos grafikos technikos, įskaitant ir skaitmeninę spaudą. Kūriniai sukurti monotipijos technika ir kopijavimo įrenginių pagalba nebus priimami;
- Kūriniai turi būti neįrėminti ir nepasportuoti;
- Atspaudai turi būti pasirašyti. Antroje atspaudo pusėje turi būti didžiosiomis raidėmis pateikta autoriaus vardas, pavardė, kūrinio pavadinimas, technika, sukūrimo metai, kūrinio išmatavimai;
- Atspaudo popieriaus formatas negali viršyti nustatytų 30×22 cm išmatavimų;
- Kūriniai, neatitinkantys šių reikalavimų, nebus priimami.
- Lietuvos autoriams dalyvio mokesčio nėra.

Bus leidžiamas išsamus parodos katalogas. Parodos dalyviai katalogą gaus nemokamai.
Parodos dalyviai bus apdovanoti premijomis, rėmėjų įsteigtais prizais ir diplomais. Kūrinius vertins organizatorių sudaryta profesionalių menininkų ir dailėtyrininkų komisija. I vietos premija – 500 EUR, II vietos – 300 EUR, III vietos – 200 EUR.
Dalyvio anketą galite rasti LDS tinklalapio skiltyje KONKURSAI.

Informacija: VGMC tel. 8 5 261 1995, el. paštas *grafcentras@gmail.com*; Nijolė Šaltenytė – tel. +370 686 37054, el. paštas *nijole@bmf.lt*; Elena Grudzinskaitė – tel. +370 618 77175, el. paštas *grudzinskaite.elena@gmail.com*.

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖ SKELBIA SKULPTŪRŲ IDĖJŲ KONKURSĄ „KAUNO AKCENTAI"

Skulptūrų idėjų konkurse centrinė miesto dalis suskirstyta į 10 zonų, besidriekiančių nuo Ramybės parko iki Santakos. Savo idėjas autoriai turėtų numatyti konkrečiai vietai. Kiekvienoje konkurso dalyje bus paskelbtas nugalėtojas, kuriam atiteks 1 tūkst. eurų premija. Kiek skulptūrų ar kitokių meninių akcentų šįmet bus įgyvendinta, paaiškės po idėjų konkurso. Joms įgyvendinti šių metų miesto biudžete numatyta 170 tūkst. eurų.

Pasiūlymus galite teikti dešimčiai skirtingų zonų, išsidėsčiusių Kauno miesto centre ir senamiestyje. Kiekvienai iš jų turi būti parengti skirtingi skulptūrų projektai. Kiekvienoje iš dešimties zonų bus išrinkta po vieną laimėtoją, kuriam atiteks 1 tūkst. eurų premija.

Idėjų autorių nevaržo jokie apribojimai. Svarbiausia, kad sumanymai derėtų prie bendro urbanistinio vaizdo, būtų unikalūs, pabrėžtų miesto savitumą ir neprasilenktų su dorovės normomis bei įstatymais.

Konkurse gali dalyvauti visi. Idėjoms teikti neprivalomas architektūros, dailės, dizaino ar kitos meno srities išsilavinimas. Konkurse nugalėjusias idėjas jų autoriai galės įgyvendinti patys arba patikėti jų realizavimą kitiems profesionaliems skulptoriams.

Idėjų vertinimas pirmajame etape vyks neatskleidžiant jų autorystės, kad visų konkurso dalyvių galimybės būtų lygios. Idėjų autoriai paaiškės tik antroje konkurso dalyje, išrinkus geriausius projektus. Pagrindiniai idėjų vertinimo kriterijai: originalumas, dermė su supančia aplinka (pagal numatytą konkrečią vietą zonoje), estetiškumas, skulptūros patvarumas ir ilgaamžiškumas bei ekonominis pagrįstumas.

Idėjas konkursui pateikti iki liepos 25 d. Paraiškų teikėjams numatytos konsultacijos ir pagalba, dėl to dalyvavimas konkurse taps paprastesnis.

Trumpa instrukcija:

- Atsisiųsk konkurso sąlygas *https://goo.gl/zj1Q7u* (skiltis – pirkimo dokumentai);
- Atidžiai perskaityk konkurso sąlygas;
- Registruokis viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje *https://goo.gl/5bX7Hi*;
- Sek atsinaujinančią informaciją viešųjų pirkimų sistemoje *https://goo.gl/zj1Q7u*;
- Parenk projektą;
- Atsiųsk projektą **iki liepos 25 d. 14 val.** adresu Laisvės al. 92 (147 kab.), 44251 Kaunas
- Atkreipk dėmesį į 39 ir 40 konkurso sąlygų punktus – pateikiamus dokumentus;
- Lauk rezultatų – konkurso idėjos, nežinant jų autorių, bus pradedamos vertinti nuo liepos 25 d. Įvertinus visus projektus, bus atplėšiami vokai su projektus pateikusiais dalyvių vardais. Sužinojus idėjų autorius, bus skelbiami laimėtojai.
- Planuojama, kad šįmet bus įgyvendintos mažiausiai kelios konkursui pateiktos idėjos.

Daugiau informacijos: *akcentai.kaunas.lt*, el. paštu *jurate.baniuliene@kaunas.lt* arba tel. 8 37 424 392.

KONKURSAS PAMINKLUI VYTAUTO KOCHANAUSKO ATMINIMUI ĮAMŽINTI

Vytautas Kochanauskas – ilgametis Kybartų futbolo klubo „Sveikata" žaidėjas bei treneris. V. Kochanauskas gimė 1925 m. gruodžio 7 d. Lietuvos pasienio miestelyje Kybartuose. Ankstyvoje jaunystėje pradėjo dirbti geležinkelininku ir dažnai lankydavosi kitoje Lieponos upelio pusėje įsikūrusiame Prūsijos miestelyje Eitkūnuose. Čia futbolas iš Vokietijos didmiesčių Karaliaučiaus, Berlyno atėjo XI–XX a. sandūroje. Noras žaisti ir stebėti „Sveikatos" ir Eitkūnų komandų rungtynes visada veikė kaip adrenalinas, todėl Vytautas brisdavo per upelį pažaisti futbolą su vokietukais ir žydais. Prieš Antrąjį pasaulinį karą Vytautas subrendo kaip universalus sportininkas. Baigęs sportininko karjerą Vytautas ir toliau liko „Sveikatoje", tapo komandos treneriu. V. Kochanauskas neįgijo specialaus trenerio išsilavinimo, tačiau greitai mokėsi, daug skaitė, važinėdavo į Kauno KKI, konsultavosi, susirašinėdavo su futbolo žinovais. Tapo netgi „Sveikatos" ledo ritulio komandos treneriu. Per trenerio karjerą išaugino ne vieną talentingą sportininką. Jis mirė 1986 m. Iki šios dienos V. Kochanauskas yra visų kybartiečių širdyse. Tik jo dėka futbolą Kybartuose pamilo visi ir futbolas čia gyvuoja ir šiandien.

Paminklui statyti siūloma Kybartų miesto Saulės progimnazijos stadionas. Vytauto Kochanausko atminimo įamžinimo paminklas turėtų būti pastatytas iki Kybartų „Sveikatos" 100-mečio minėjimo 2019 m. gegužės mėn.

Užduotis – sukurti meno kūrinį (gali būti reljefas) Vytauto Kochanausko atminimui įamžinti, tinkantį užduotai erdvei. Skulptūrai turi būti naudojamos aplinkos poveikiui atsparios medžiagos (bronza, nerūdijantis plienas, granitas). Turi būti įrašyti Vytauto Kochanausko žodžiai: „*Sportui reikia ne pinigų ir šlovės, sportas – ne vien pergalės ir pralaimėjimai. Svarbiausia išlaikyti sportinę dvasią, patriotiškumą ir meilę pasirinktai sporto šakai. Visi kiti reikalai eina į kitą planą.*" Pateikti aplinkos tvarkymo (apšvietimas, sklypo formavimas, mažosios architektūros elementai) sprendinius. Turi būti pateikta preliminari projekto įgyvendinimo kaina.

Konkursui pateikiama medžiaga:

- Aiškinamasis raštas, kuriame pateiktas projekto apibūdinimas, medžiagiškumas, projekto įgyvendinimo kaina ir įvykdymo terminas.
- Maketas.
- Vaizdinė informacija / vizualizacija esamoje aplinkoje.
- Detalizacijos (savo nuožiūra).
- Skaitmeninė laikmena (kompaktiniame diske CD), kurioje turi būti įrašyta visa pateikta medžiaga (planšetės ir aiškinamasis raštas) *pdf* formatu. Aiškinamasis raštas, maketo nuotrauka ir planšetės turi būti įrašyti atskirame dokumente.
- Dalyviai savo nuožiūra gali pateikti papildomą medžiagą reikalingą koncepcijai išryškinti.

Medžiagą pateikti iki 2016 m. rugpjūčio 31 d. Konkurso nugalėtojas bus paskelbtas iki 2016 m. spalio 31 d. Su konkurso nugalėtoju bus pasirašoma autorinė meno kūrinio sukūrimo sutartis, II vietos nugalėtojui bus sumokėta 200 EUR, III vietos – 100 EUR suma.

Papildoma informacija: Audrius Paškevičius – tel. 8 65 543 817, el. paštas *sveikata2@gmail.com.*

PARODOS

VILNIUS

Pamėnkalnio galerija (Pamėnkalnio g. 1)
2016 05 20–2016 06 11
BUITIS
Povilo Ramanausko kūrybos paroda

Dailininkų sąjungos galerija (Vokiečių g. 2)
2016 06 01–2016 06 22
BALOS
Romualdo Balinsko kūrybos paroda

Šv. Jono gatvės galerija (Šv. Jono g. 11)
2016 06 01–2016 06 23
BARRICADES 25. ORIGINS
Tarptautinė Baltijos šalių menininkų paroda, skirta Laisvės barikadų 25-mečiui

Galerija „Kairė-dešinė" (Latako g. 3)
2016 05 31–2016 06 25
AUTENTIŠKUMAS
Jaunųjų Kroatijos menininkių paroda

Galerija „Arka" (Aušros vartų g. 7)
2016 06 07–2016 06 25
TEXTILĖ: SIELAI IR KŪNUI
7-oji Lietuvos tekstilės meno bienalė

LDS parodų salė (Vokiečių g. 4/2)
2016 05 31–2016 06 23
VEIDAI IR MINTYS
Grytės Pintukaitės ir jos mokinės Saulės Žaliukaitės paroda

KAUNAS

Galerija „Meno parkas" (Rotušės a. 27)
2016 06 09–2016 07 05
SPRENDINIAI
Jūratės Kadusauskaitės paroda

2016 06 08–2016 07 05
BESISKLEIDŽIANTI FOTOGRAFIJA
Vakarų Vokietijos dailininkų sąjungos paroda

KLAIPĖDA

„Klaipėdos galerija" (Bažnyčių g. 6)
2016 06 02–2016 06 30
PO SPAUDIMU (UNDER PRESSURE)
Dainos Vanagaitės Belžakienės paroda

„Klaipėdos galerijos" filialas, „Herkaus" galerija (H. Manto g. 22)
2016 05 20–2016 06 16
ŠEŠĖLIO ŠVIESA
Vytenio Lingio tapybos paroda

PANEVĖŽYS

Galerija „XX" (Laisvės a. 7)
2016 06 03–2016 06 21
JAUSENOS
Daivos Ložytės skulptūrinių kompozicijų paroda

In memoriam

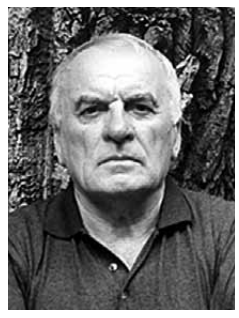

Tapytojas, dailės pedagogas
JUOZAPAS MILIŪNAS
(1933 08 11–2016 05 09)

Leidžia Lietuvos dailininkų sąjunga
Išleidžiamas vieną kartą per mėnesį, tiražas 500 egz.

Redaktorė Lilija Valatkienė
El. paštas: info@ldsajunga.lt; dailerastis.lds@gmail.com
Tel. +370 674 89700

www.ldsajunga.lt
www.facebook.com/lietuvosdaininkusajunga